

**LBRIS**

We know  
books  
LAZI

# Codul penal și Legea pentru punerea în aplicare

actualizat ianuarie 2024

Ediție coordonată de  
prof. univ. dr. Valerian Cioclei



Editura C.H. Beck  
București 2024

Ghid al informațiilor suplimentare disponibile în culegere .....	V
Codul penal – Legea nr. 286/2009 .....	1
Lista actelor normative modificate prin Legea nr. 187/2012.....	173
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal ( <i>extras</i> ).....	181
Index.....	197
Tabel corespondențe CP – CP 1969 și alte acte normative.....	205

## Codul penal – Legea nr. 286/2009<sup>1)</sup>

(M.Of. nr. 510 din 24 iulie 2009)

cu modificările și completările aduse prin<sup>2)</sup>: **Legea nr. 27/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 180 din 20 martie 2012); **Legea nr. 63/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012); **Legea nr. 187/2012<sup>3)</sup>** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012); **D.C.C. nr. 265/2014** (M.Of. nr. 372 din 20 mai 2014); **D.C.C. nr. 508/2014** (M.Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014); **Legea nr. 159/2014** pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014); **D.C.C. nr. 732/2014** (M.Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015); **D.C.C. nr. 11/2015** (M.Of. nr. 102 din 9 februarie 2015); **D.C.C. nr. 603/2015** (M.Of. nr. 845 din 13 noiembrie 2015); **O.U.G. nr. 18/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (M.Of. nr. 389 din 23 mai 2016); **D.C.C. nr. 405/2016** (M.Of. nr. 517 din 8 iulie 2016); **Legea nr. 151/2016** privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M.Of. nr. 545 din 20 iulie 2016); **D.C.C. nr. 224/2017** (M.Of. nr. 427 din 9 iunie 2017); **D.C.C. nr. 392/2017** (M.Of. nr. 504 din 30 iunie 2017); **D.C.C. nr. 368/2017** (M.Of. nr. 566 din 17 iulie 2017); **Legea nr. 193/2017** pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 598 din 25 iulie 2017); **D.C.C. nr. 518/2017** (M.Of. nr. 765 din 26 septembrie 2017); **Legea nr. 49/2018** privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M.Of. nr. 194 din 2 martie 2018); **D.C.C. nr. 297/2018** (M.Of. nr. 518 din 25 iunie 2018); **D.C.C. nr. 601/2018** (M.Of. nr. 1057 din 13 decembrie 2018); **D.C.C. nr. 651/2018** (M.Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018); **O.U.G. nr. 28/2020** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 228 din 20 martie 2020); **Legea nr. 217/2020** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M.Of. nr. 1012 din 30 octombrie 2020); **Legea nr. 228/2020** pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transunerii

---

<sup>1)</sup> Datorită numărului mare de modificări suferite de Codul penal prin Legea de punere în aplicare, în text vor fi marcate prin note de subsol numai cele intervenite ulterior apariției acesteia.

<sup>2)</sup> Deciziile Curții Constituționale menționate în istoric, dar care nu mai figurează în culegere au fost eliminate, deoarece dispozițiile la care se refereau au fost modificate în consecință prin acte normative subsecvente.

<sup>3)</sup> Potrivit Legii nr. 187/2012: „**Art. 247. Cu excepția prezentului articol, a art. 121 pct. 8 și a art. 249, care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, prezenta lege intră în vigoare la data de 1 februarie 2014.**”

unor directive ale Uniunii Europene (M.Of. nr. 1019 din 2 noiembrie 2020); **Legea nr. 233/2020** pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 1036 din 5 noiembrie 2020); **Legea nr. 274/2020** pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 1144 din 26 noiembrie 2020); **Legea nr. 146/2021** privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale (M.Of. nr. 515 din 18 mai 2021); **Legea nr. 186/2021** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 657 din 2 iulie 2021); **Legea nr. 207/2021** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru dispunerea unor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2019/713 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără numerar și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului (M.Of. nr. 720 din 22 iulie 2021); **Legea nr. 219/2021** pentru modificarea și completarea Legii nr. 104/2008 privind prevenirea și combaterea producerii și traficului ilicit de substanțe dopante cu grad mare de risc (M.Of. nr. 739 din 28 iulie 2021); **D.C.C. nr. 708/2021** (M.Of. nr. 1160 din 7 decembrie 2021); **Legea nr. 8/2022** pentru modificarea art. 257 alin. (4) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 20 din 6 ianuarie 2022); **O.U.G. nr. 71/2022** pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 531 din 30 mai 2022); **Legea nr. 170/2022** pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 548 din 6 iunie 2022); **D.C.C. nr. 358/2022** (M.Of. nr. 565 din 9 iunie 2022); **D.C.C. nr. 221/2023** (M.Of. nr. 505 din 9 iunie 2023); **D.C.C. nr. 222/2023** (M.Of. nr. 441 din 22 mai 2023); **D.C.C. nr. 283/2023** (M.Of. nr. 488 din 6 iunie 2023); **Legea nr. 171/2023** pentru modificarea și completarea art. 226 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 532 din 15 iunie 2023); **Legea nr. 200/2023**<sup>1)</sup> pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative (M.Of. nr. 616 din 6 iulie 2023); **Legea nr. 213/2023** pentru completarea art. 91 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 629 din 10 iulie 2023); **Legea nr. 214/2023** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M.Of. nr. 634 din 11 iulie 2023); **Legea nr. 217/2023** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002 (M.Of. nr. 634 din 11 iulie 2023); **Legea nr. 248/2023** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 673 din 21 iulie 2023); **Legea**

<sup>1)</sup> Conform art. V din **Legea nr. 200/2023**: „**Art. V. (1)** În situațiile în care *Legea nr. 15/1968 privind Codul penal al României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 16 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, este aplicabilă ca lege penală mai favorabilă, prin sintagma «îndeplinește în mod defectuos» din cuprinsul art. 246 și art. 248 se înțelege «îndeplinește un act prin încălcarea unei legi, a unei ordonanțe a Guvernului, a unei ordonanțe de urgență a Guvernului sau a unui alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege».* (2) În situațiile în care *Legea nr. 15/1968, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este aplicabilă ca lege penală mai favorabilă, prin sintagma «îndeplinirea ei defectuoasă» din cuprinsul art. 249 se înțelege «îndeplinirea unui act prin încălcarea unei legi, a unei ordonanțe a Guvernului, a unei ordonanțe de urgență a Guvernului sau a unui alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege».*”.

**nr. 258/2023** pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 871 din 28 septembrie 2023); **Legea nr. 291/2023** pentru modificarea și completarea art. 84 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru completarea art. 121 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 968 din 25 octombrie 2023); **Legea nr. 314/2023** pentru modificarea art. 331 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 1013 din 7 noiembrie 2023); **Legea nr. 323/2023** pentru modificarea art. 378 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 1020 din 8 noiembrie 2023); **Legea nr. 401/2023** pentru modificarea art. 437 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 1132 din 14 decembrie 2023); **Legea nr. 424/2023** privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002 (M.Of. nr. 1194 din 29 decembrie 2023); **Legea nr. 430/2023** pentru completarea art. 299 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M.Of. nr. 1 din 3 ianuarie 2024)

## Cuprins

Art.

## Partea generală

<b>Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare .....</b>	<b>1-14</b>
Capitolul I. Principii generale .....	1-2
Capitolul II. Aplicarea legii penale .....	3-14
Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp .....	3-7
Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în spațiu .....	8-14
<b>Titlul II. Infracriune .....</b>	<b>15-52</b>
Capitolul I. Dispoziții generale .....	15-17
Capitolul II. Cauzele justificative .....	18-22
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate .....	23-31
Capitolul IV. Tentativa .....	32-34
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni .....	35-45
Capitolul VI. Autorul și participanții .....	46-52
<b>Titlul III. Pedepsele .....</b>	<b>53-106</b>
Capitolul I. Categoriile pedepselor .....	53-55
Capitolul II. Pedepsele principale .....	56-64
Secțiunea 1. Detențiunea pe viață .....	56-59
Secțiunea a 2-a. Închisoarea .....	60
Secțiunea a 3-a. Amenda .....	61-64
Capitolul III. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare .....	65-70
Secțiunea 1. Pedepsa accesorie .....	65
Secțiunea a 2-a. Pedepsele complementare .....	66-70
Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor .....	71-73
Capitolul V. Individualizarea pedepselor .....	74-106
Secțiunea 1. Dispoziții generale .....	74

Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante .....	75-79
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei .....	80-82
Secțiunea a 4-a. Amânarea aplicării pedepsei.....	83-90
Secțiunea a 5-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere .....	91-98
Secțiunea a 6-a. Liberarea condiționată .....	99-106
<b>Titlul IV. Măsurile de siguranță .....</b>	<b>107-112*</b>
Capitolul I. Dispoziții generale.....	107-108
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță .....	109-112*
<b>Titlul V. Minoritatea .....</b>	<b>113-134</b>
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului.....	113-116
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate.....	117-123
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate.....	124-127
Capitolul IV. Dispoziții comune.....	128-134
<b>Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice .....</b>	<b>135-151</b>
Capitolul I. Dispoziții generale.....	135-137
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice.....	138-145
Capitolul III. Dispoziții comune .....	145-151
<b>Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală .....</b>	<b>152-159</b>
<b>Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei.....</b>	<b>160-164</b>
<b>Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării .....</b>	<b>165-171</b>
<b>Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală.....</b>	<b>172-187</b>

## Partea specială

<b>Titlul I. Infrațiuni contra persoanei .....</b>	<b>188-227</b>
Capitolul I. Infrațiuni contra vieții .....	188-192
Capitolul II. Infrațiuni contra integrității corporale sau sănătății .....	193-198
Capitolul III. Infrațiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	199-200
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului .....	201-202
Capitolul V. Infrațiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie .....	203-204
Capitolul VI. Infrațiuni contra libertății persoanei .....	205-208
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile .....	209-217
Capitolul VIII. Infrațiuni contra libertății și integrității sexuale .....	218-223
Capitolul IX. Infrațiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private .....	224-227
<b>Titlul II. Infrațiuni contra patrimoniului .....</b>	<b>228-256*</b>
Capitolul I. Furtul .....	228-232
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria.....	233-237
Capitolul III. Infrațiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii .....	238-248
Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice .....	249-252
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie .....	253-256
Capitolul VI. Infrațiuni care au produs consecințe deosebit de grave .....	256*

<b>Titlul III. Infrațiuni privind autoritatea și frontiera de stat .....</b>	<b>257-265</b>
Capitolul I. Infrațiuni contra autorității .....	257-261
Capitolul II. Infrațiuni privind frontiera de stat .....	262-265
<b>Titlul IV. Infrațiuni contra înfăptuirii justiției .....</b>	<b>266-288</b>
<b>Titlul V. Infrațiuni de corupție și de serviciu .....</b>	<b>289-309</b>
Capitolul I. Infrațiuni de corupție .....	289-294
Capitolul II. Infrațiuni de serviciu .....	295-309
<b>Titlul VI. Infrațiuni de fals .....</b>	<b>310-328</b>
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori .....	310-316
Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcă .....	317-319
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri .....	320-328
<b>Titlul VII. Infrațiuni contra siguranței publice .....</b>	<b>329-366</b>
Capitolul I. Infrațiuni contra siguranței circulației pe căile ferate .....	329-333
Capitolul II. Infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice .....	334-341
Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive .....	342-347
Capitolul IV. Infrațiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege .....	348-351
Capitolul V. Infrațiuni contra sănătății publice .....	352-359
Capitolul VI. Infrațiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice .....	360-366
<b>Titlul VIII. Infrațiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială .....</b>	<b>367-384</b>
Capitolul I. Infrațiuni contra ordinii și liniștii publice .....	367-375
Capitolul II. Infrațiuni contra familiei .....	376-380
Capitolul III. Infrațiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate .....	381-384
<b>Titlul IX. Infrațiuni electorale .....</b>	<b>385-393</b>
<b>Titlul X. Infrațiuni contra securității naționale .....</b>	<b>394-412</b>
<b>Titlul XI. Infrațiuni contra capacității de luptă a forțelor armate .....</b>	<b>413-437</b>
Capitolul I. Infrațiuni săvârșite de militari .....	413-431
Capitolul II. Infrațiuni săvârșite de militari sau de civili .....	432-437
<b>Titlul XII. Infrațiuni de genocid, contra umanității și de război .....</b>	<b>438-445</b>
Capitolul I. Infrațiuni de genocid și contra umanității .....	438-439
Capitolul II. Infrațiuni de război .....	440-445
<b>Titlul XIII. Dispoziții finale .....</b>	<b>446</b>

## Partea generală

## Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare

## Capitolul I. Principii generale

**Art. 1. Legalitatea incriminării.** (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

**Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal.** (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

## Capitolul II. Aplicarea legii penale

## Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp

**Art. 3. Activitatea legii penale.** Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

**Art. 4. Aplicarea legii penale de dezincriminare.** Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

**Notă:** Potrivit Legii nr. 187/2012: „**Art. 3.** (1) Dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii. (2) Dispozițiile art. 4 din Codul penal nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire. (...) **Art. 8.** Dispozițiile art. 4 se aplică în mod corespunzător și pedepselor aplicate prin hotărâri

care au rămas definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fapte incriminate de actele normative prevăzute în titlul II”.

**Interpretare: 1.** Prin **Decizia nr. 6/2015** (M.Of. nr. 257 din 17 aprilie 2015), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de C.A. Braşov, Secţia penală şi pentru cauze cu minori şi a decis că: „în interpretarea dispoziţiilor art. 4 Cod penal, succesiunea de acte normative cu privire la preţul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (Ordinul nr. 3283 din 23.08.2012 al Ministerului Mediului şi Pădurilor; art. 202 pct. 8 din Legea nr. 187/2012 de punere în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal; Ordinul nr. 76 din data de 6.02.2014 al Ministerului Mediului şi Schimbărilor Climatice şi Ordinul nr. 118/24.02.2014 al Ministerului Mediului şi Schimbărilor Climatice) nu a avut ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preţ şi, pe cale de consecinţă, nu a condus la dezincriminarea în concreto a infracţiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier naţional, prev. de art. 108 din Legea nr. 46/2008 şi de furt de arbori din fondul forestier naţional, prevăzută de art. 110 din Legea nr. 46/2008”. **2.** Prin **Decizia nr. 30/2015** (M.Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2016), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că: „în situaţia unei infracţiuni de înşelăciune comise sub imperiul Codului penal din 1969, care a produs un prejudiciu sub pragul de 2.000.000 lei, modificarea noţiunii de «consecinţe deosebit de grave» în Codul penal nu produce efectele prevăzute de art. 4 din Codul penal şi nici pe cele prevăzute de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal şi nu conduce la dezincriminarea infracţiunii de înşelăciune”.

**Constituţionalitate:** Prin **D.C.C. nr. 651/2018** (M.Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018), Curtea Constituţională, cu majoritate de voturi: „(...) 2. A admis excepţia de neconstituţionalitate şi a constatat că soluţia legislativă cuprinsă în art. 4 din Codul penal, care nu asimilează efectele unei decizii a Curţii Constituţionale prin care se constată neconstituţionalitatea unei norme de incriminare cu o lege penală de dezincriminare, este neconstituţională”.

## **Art. 5. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei.**

(1) În cazul în care de la săvârşirea infracţiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituţionale, precum şi ordonanţelor de urgenţă aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziţii penale mai favorabile.

**Constituţionalitate:** Prin **D.C.C. nr. 265/2014** (M.Of. nr. 372 din 20 mai 2014), Curtea Constituţională a admis excepţia de neconstituţionalitate ridicată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală în Dosarul nr. 5.714/118/2012 şi constată că: „dispoziţiile art. 5 din Codul penal sunt constituţionale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea şi aplicarea legii penale mai favorabile”.

**Interpretare: 1.** Prin **Decizia nr. 5/2014** (M.Of. nr. 470 din 26 iunie 2014), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de ICCJ – Secţia penală şi a decis că: „În aplicarea art. 5 din Codul penal, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile. Constată că nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea şi aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condiţiile de existenţă şi sancţionare ale infracţiunii în formă continuată”. **2.** Prin **Decizia nr. 9/2014** (M.Of. nr. 497 din 3 iulie 2014), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor

chestiuni de drept în materie penală a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de C.A. București – Secția a II-a penală, pentru a se pronunța o hotărâre prealabilă în sensul de a stabili dacă, în aplicarea art. 5 din Codul penal, determinarea legii penale mai favorabile se face prin alegerea uneia dintre legile penale succesive, ce se va aplica global întregului litigiu penal, în funcție de diferite criterii (cum ar fi limite de pedeapsă, tratament sancționator aplicat pluralității de infracțiuni, prescripție etc.), ori prin alegerea pentru fiecare așa-numită instituție juridică autonomă a dispoziției legale mai favorabile dintre legile penale succesive (spre exemplu, pentru infracțiunea-tip dispoziția mai favorabilă, pentru tratamentul aplicat pluralității de infracțiuni dispoziția mai favorabilă etc.), iar, în măsura în care se stabilește că legea penală mai favorabilă se determină folosind criteriul instituțiilor juridice autonome, dacă reprezintă instituții de drept penal autonome în raport cu infracțiunea-tip forma continuată a infracțiunii [art. 41 alin. (2) din Codul penal de la 1969, art. 35 alin. (1) din Codul penal], concursul de infracțiuni (art. 33 din Codul penal de la 1969, art. 38 din Codul penal), prescripția și prescripția specială a răspunderii penale [art. 121 și 122, art. 124 din Codul penal de la 1969 forma în vigoare la data săvârșirii faptelor, art. 153 și 154, art. 155 alin. (4) din Codul penal]”. 3. Prin **Decizia nr. 21/2014** (M.Of. nr. 829 din 13 noiembrie 2014), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de C.A. Târgu Mureș – Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și a decis că: „art. 5 alin. (1) din Codul penal trebuie interpretate, inclusiv în materia prescripției răspunderii penale, în sensul că legea penală mai favorabilă este aplicabilă în cazul infracțiunilor săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 care nu au fost încă judecate definitiv, în conformitate cu Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale”. 4. Prin **Decizia nr. 13/2015** (M.Of. nr. 410 din 10 iunie 2015), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de C.A. București, Secția I penală și a decis că: „în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care, potrivit Codului penal anterior, a fost aplicată, printr-o hotărâre definitivă, o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării care, conform art. 41 alin. (1) din Codul penal, nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii și, respectiv, o infracțiune săvârșită în termenul de încercare, pentru care legea penală mai favorabilă este legea nouă, stabilirea și executarea pedepsei, în urma revocării suspendării condiționate, se realizează potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal raportat la art. 83 alin. (1) din Codul penal anterior”. 5. Prin **Decizia nr. 7/2016** (M.Of. nr. 251 din 5 aprilie 2016), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că: „în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, în cazul pluralității de infracțiuni constând în săvârșirea unor infracțiuni anterior datei de 1 februarie 2014, respectiv a unor infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 se va aplica legea penală mai favorabilă – identificată ca fiind legea veche sau legea nouă – iar pentru infracțiunile săvârșite sub imperiul legii penale noi, precum și pentru tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni, se va aplica legea nouă, conform art. 3 din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal”. 6. Prin **Decizia nr. 11/2016** (M.Of. nr. 468 din 23 iunie 2016), ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că: „în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, conform Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014, în cazul pluralității de infracțiuni constând într-o infracțiune pentru care potrivit Codului penal anterior a fost aplicată printr-o